

Tiedon laatukehikko

Ajatuksia keskustelua varten

Tiedon laatukehikko ohjausryhmä 20.11.2020

Tiedon laatukehikko

- Tavoitteena on kehittää yhteinen tiedon laatukehikko laatukriteereineen ja mittareineen tietovarantojen laadun arvioinnin ja kehittämisen tueksi
- Laatukehikolla tähdätään erityisesti julkishallinnon perustietovarantojen hyödyntämisen helpottumiseen ja käytön lisäämiseen
- Hankkeessa kehitettävän mallin avulla virastot tuottavat yhdessä entistä laadukkaampaa ja helpommin hyödynnettävää tietoa. Laatukehikko julkaistaan julkisen hallinnon suosituksena.

Tiedon jalostuminen ja laatukehikon kohdentuminen

Data (alimman jalostusasteen tieto) [Tietotermi](#) sanaston määrittely):

- *alimman jalostusasteen tieto, joka ei välttämättä ole tulkittavissa, mutta sitä jalostamalla voidaan saada informaatiota.*
- *Datalla tarkoitetaan usein merkkijonoja ja kuvia, mutta dataa ovat myös esimerkiksi äänet, valo, lämpö ja muut havaittavissa olevat asiat.*

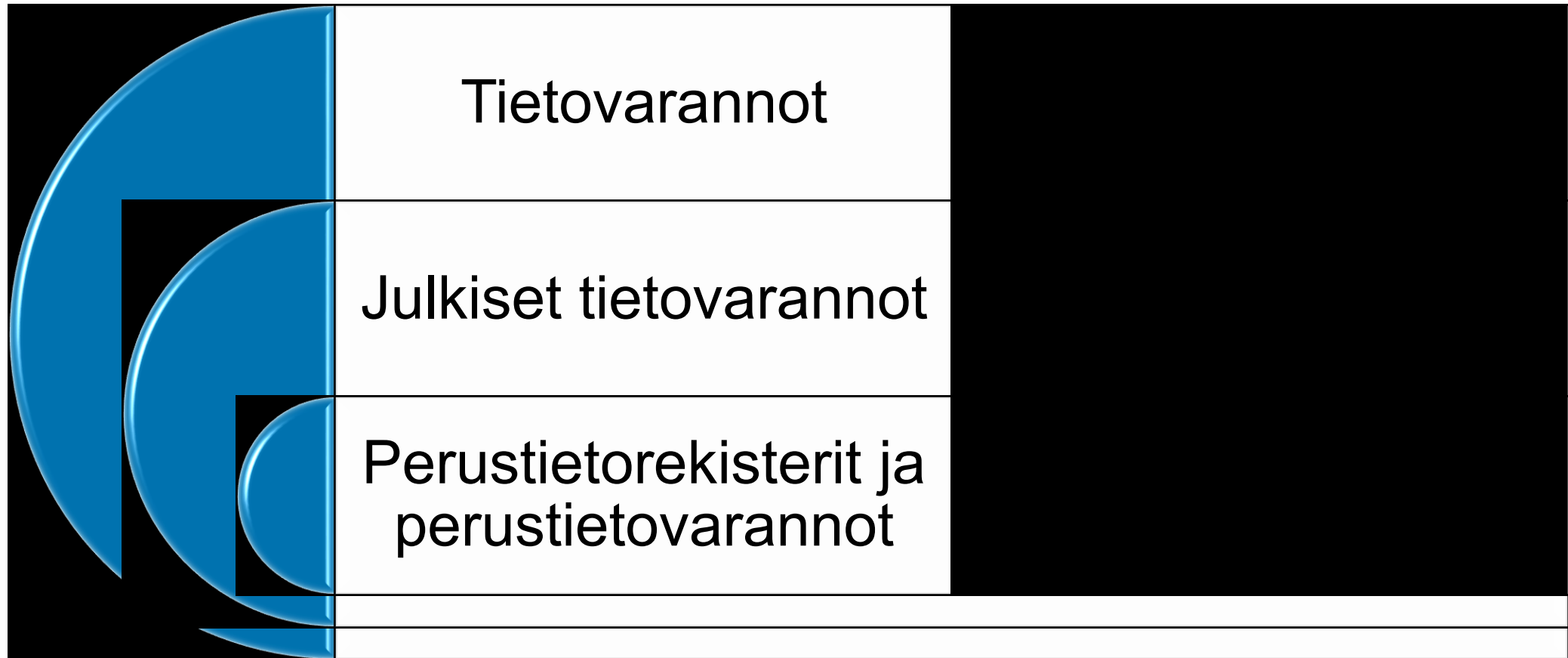
Laatukehikko kohdentuu nimenomaan dataan

Mahdolliset lisärajaukset:

Ensi vaiheessa työ ei koske kuvia?, kuvanteita?, videotallenteita?, 3D-malleja?
Työ ei myöskään koske havaittavia fysikaalisia ilmiöitä kuten ääni, valo ja lämpö

Tietoaineisto termiä käytettäessä tarkoitamme sähköisessä muodossa olevia tietoaineistoja

Tietovarannot ja Tiedon laatukehikön kohdentuminen?

”Perusrekisterit ja laajemmin ymmärrettynä perustietovarannot muodostavat julkisen hallinnon yhteisen tietoarkkitehtuurin perustan.

Perustietovarantojen yhteiskäyttöä edistetään liittämällä tietovarannot kansalliseen palveluväylään ja kehittämällä ja noudattamalla yhteisiä, yhteiskäyttöisiä tietomäärittäjäksiä.”

Ote arkkitehtuurikuvauksesta

Perustietorekisterit

- Perusrekisterien piirteitä ovat yhteiskunnallinen merkittävyys, kattavuus, tunnusyhteys, eheys, käytettävyys, tietoturvasuus.
- Henkilö- ja rakennustietoja ylläpidetään Väestörekisterikeskuksen (DVV) ja maistraattien ylläpitämässä väestötietojärjestelmässä. Yritys-, yhteisö- ja säätiötietoja ylläpidetään Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) ja Verohallinnon ylläpitämässä Yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä sekä PRH:n ylläpitämässä kauppa-rekisterissä. Kiinteistöjä ja muita maa- ja vesialueiden yksiköitä koskevia tietoja ylläpidetään Maanmittauslaitoksen (MML) ylläpitämässä kiinteistötieto-järjestelmässä.

Perustietovarannot

- Kun puhutaan perustietovarannoista, voidaan tarkoittaa myös muita yhteiskunnan keskeisiä tietovarantoja, joita useat viranomaiset tai muut käyttäjätahot tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseen.
- Perustietovarantoihin voidaan tällöin lukea esimerkiksi Ajoneuvorekisteri ja Terveystietojärjestelmän potilasrekisteri Kanta, liikenne- rautatie- ja vesiliikennetietoa sisältävä Digitraffic tai Ilmatieteen laitoksen sää- ja ilmastodata.
- Meneillään on perustietovarannon kaltaisia mittavia uusia hankkeita, kuten kansallinen tulorekisteri Katre, asunto-osakerekisteri Asrek ja kansallisten opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitetty palvelu Koski.

Tiedon laatukehikoon mahdollisesti kuuluvia asioita?

Tiedon laatukehikon tavoiteltavia ominaisuuksia

- Ymmärrettävä
- Helposti käyttöönotettava
- Iteroitava
- Modulaarinen
- Datán käyttöä tukeva
- Yhteistoiminnallisuutta tukeva

Laatukriteerien luomisperiaatteet

- Käytetään taustalla standardeja ja malleja
- Sovelletaan standardeja rohkeasti huomioiden
 - Kansalliset erityispiirteet
 - Perustietovarantojen erityispiirteet ja kehitystarpeet
 - Perustietovarantojen kokonaisuus ja yhteentoimivuustarpeet
 - Käyttönoton helppous
 - TiHa hankkeessa (ja muissa tiedon laatua kehittävässä hankkeissa) tehtävä työ
- Haetaan ajatuksia muiden maiden julkishallinnon tiedon laatukehikoista
- Alustavat laatukriteerit 2021 tammikuussa
- Iterointi ja täydentäminen 2021 palaute ja pilotointi huomioiden
- TiHA-hankkeen jälkeen laatukriteerien kehittäminen toimintaympäristön muutokset huomioiden osana Tiedon laatukehikon hallintamallia

Laatukriteerien kohdentuminen?

